

Номенклатура запасних частин

Номенклатура запасних частин до певної моделі машин завжди включає запасні частини, застосовувані на кількох моделях або модифікаціях машин того ж продуцента. Справа в тому, що, наприклад, автомобілі однієї моделі потрібні споживачам для різних цілей, але в той же час можуть бути однакової потужності.

Значить, на різних модифікаціях цієї моделі може застосовуватися один і той же двигун і деякі інші агрегати.

На різних моделях теж можуть застосовуватися одні і ті ж вузли, агрегати і деталі, наприклад багато деталей автомобілів ВАЗ 2108 застосовуються на всіх моделях машин ВАЗ. *В ряді випадків одні і ті ж деталі можуть застосовуватися на машинах різних продуцентів.* Це буває, якщо продуценти кооперуються між собою: на автомобілях ІЖ встановлені двигуни і деякі деталі ВАЗ, на деяких моделях автомобілів Volvo - двигуни Renault. У деяких випадках різні продуценти машин встановлюють на свої моделі однакові агрегати одного і того ж виробника - наприклад, карбюратори Solex, паливні насоси Ярославського заводу паливної апаратури, генератори Bosch, зчеплення Sachs, гальмівні колодки Ferodo, амортизатори Monroe і т. п.

В результаті спеціалізації і кооперації підприємств уніфіковані і застосовуються на багатьох моделях однакові деталі і вузли: щітки склоочисників, запобіжники, фільтри, ремені, сальники, гумові кільця і манжети, шини і камери і ін.

У багатьох випадках на абсолютно різних моделях машин встановлюються однакові стандартні підшипники, нормалізує обмін речовин, електролампи.

Кожна модель автомобіля випускається в середньому 5-7 років. За цей період в неї вносяться конструктивні зміни, які потрібні на підставі вивчення експлуатації в різних умовах, статистики гарантійних ремонтів та статистики попиту на запчастини.

При введенні в номенклатуру деталі нової конструкції замість старої конструктори вказують в її характеристиках - взаємозамінна вона зі старою деталлю чи ні. Якщо нова деталь взаємозамінна зі старою, значить, установка її не відрізняється від установки старої.

Якщо ж нова деталь не взаємозамінна зі старою, то, як правило, для її установки потрібно додатково замовляти пов'язані з нею деталі теж нової конструкції або виконувати додаткові роботи.

В процесі експлуатації машин деталі зношуються неодноразово. Одна деталь вимагає заміни через 5 тисяч кілометрів пробігу, інша - через 15 тисяч, третя - через 30 тисяч, четверта – після аварії. Тому не вдається через

якийсь період експлуатації поставити машину в ремонт і разом "оновити" її. Деталі й вузли доводиться замінювати у міру їх зносу і передбачити заздалегідь дату ремонту і потреба в запчастинах можна тільки орієнтовно. Ця обставина ускладнює споживачам планування коштів для закупівель запчастин, які торгують підприємствам - прогноз попиту і планування створення запасів, а заводам-виробникам - планування виробництва і закупівель сировини.

При виконанні ремонту автомобіля складається заявка на запасні частини для поточного ремонту окремих вузлів автомобілів. Марка автомобіля і вузол (або його складова частина) задаються керівником на підставі схеми пошуку та усунення несправності, раніше розробленої на СТО.

При виборі номенклатури запасних частин користуються каталогами автозапчастин по вітчизняних автомобілів або довідково-інформаційною системою «АвтоКаталог AutoSoft SP» та ін.

Довідково-інформаційна система пристрої автомобілів - це система електронних каталогів автозапчастин по вітчизняних автомобілів ВАЗ, ГАЗ, АЗЛК, ІЖ, УАЗ, ЛуАЗ, РАФ, ЗАЗ, ЗІЛ, МАЗ, КамАЗ, КРАЗ УРАЛ і двигунів ЯМЗ. Це комп'ютерна база даних з інформацією про пристрій автомобілів від великих вузлів і агрегатів до запчастин з їх кодами, найменуваннями і графічними зображеннями. Електронний аналог друкованих каталогів, але з властивою комп'ютерним програмам гнучкістю, швидкістю пошуку інформації, доступністю. Вся інформація може надаватися в зручному графічному вигляді (креслення), з можливістю масштабування і друку. Повний опис можливостей системи і рекомендації для користувача представлені в електронній довідці про систему та інструкції до програмного пакету **На підставі завдання по електронному каталогу проводиться вибір марки / моделі автомобіля.** Далі по вкладці «Група» здійснюється вибір і виклик каталогів і ілюстрацій складових частин автомобіля, в конструкцію якої входить заданий вузол. Деревоподібна структура визначення частин автомобіля в системі є трирівневий рубрикатор, складений на основі єдиної семизначною нумерації деталей, встановленої на всіх автомобільних заводах. Працюючи з вкладкою «Ілюстрація», за допомогою кнопки [В буфер замовлення] формується пакет замовлення деталей, який знаходиться в так званому «контейнер» (Кошику). Сформувавши необхідний набір запасних частин в «контейнер», далі необхідно перейти у вкладку «Замовлення». Ця вкладка призначена для того, щоб оформити замовлення в зручному для користувача вигляді (документ), а також збереження сформованих замовлень для можливої повторної роботи з ними. Для того, щоб сформувати замовлення з поміщених в «Контейнер» найменувань деталей, необхідно присвоїти йому найменування, використовуючи кнопку [Додати замовлення] у верхній частині вкладки. Після чого відкрити «Контейнер» кнопкою [Буфер замовлень], вказати на необхідне найменування деталі та за допомогою кнопки [Додати] в нижній частині вікна, занести найменування в замовлення. Якщо Ви хочете занести в замовлення весь список, то натисніть кнопку [Додати все]. Список деталей буде виділено кольором до тих пір, поки ви не вкажете необхідну кількість

деталей для замовлення. Кількість вказується за допомогою кнопки правка [Редагування] в нижній частині вікна. З її допомогою також можна вносити виправлення в найменування та номер деталі. У висновку замовлення експортують в інші додатки (Word, Excel) і виводять на друк у вигляді, представленому в таблиці 2.14.

Найменування деталі	номер за каталогом ОКПО	кількість
Втулка распорная	412-1005046	
Клапан электромагнитный (1902.3741000)	1902,3741	
Прокладка	2108-1701203	
Прокладка	21093-1701018	
Прокладка	3102-1109060	
Хомут	24-10-1127070	
Шланг	24-11-1127035	
Шланг	4061,121334	
Шпилька М8х1-4хх50	874348-П29	

Таблиця 2.14. Замовлення на запасні частини. марка автомобіля: ГАЗ-31029 найменування вузла: карбюратор К-151

Питання для самоперевірки :

- 1.Для чого потрібна заявка на запасні частини?
- 2.Що таке електронний каталог?
- 3.Які ви знаєте довідково-інформаційні системи?
4. Поясніть послідовність операцій при виконанні заявки деталей в електронному каталозі.
- 5.Що означає номенклатура запасних частин автомобіля?